การวิเคราะห์ทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครูในจังหวัดสระแก้ว
Analysis of the Formative Assessment Skill of Teachers in Sa Kaeo Province

สุภาวดี ประเสริฐสรรค์[1] ภัทราวดี มากมี[2] และ อุทัยพร ไก่แก้ว[3]
Supawadee Prasertsan[1], Pattrawadee Makmee[2] and Autaiporn Kaikaew[3]

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบประเมินทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน และเปรียบเทียบทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครูในจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศและสังกัด กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดสระแก้ว ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 130 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบประเมินแบบมาตรประมาณค่า 6 ระดับ วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานและ Two-Way MANOVA

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. แบบประเมินทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครูในจังหวัดสระแก้ว มีองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ 1) การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน จำนวน 17 ข้อ 2) การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน จำนวน 18 ข้อ 3) วิธีการประเมินการเรียนรู้ จำนวน 36 ข้อ 4) เนื้อหาผนวกวิธีสอน จำนวน 27 ข้อ และ 5) ประสบการณ์เรียนรู้ของผู้เรียน จำนวน 17 ข้อ รวม 115 ข้อ มีค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหารายข้อ (I-CVI) เท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาทั้งฉบับ (S-CVI) เท่ากับ 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .215 ถึง .814 และมีค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในทั้งฉบับเท่ากับ .938

2. การเปรียบเทียบทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนจำแนกตามเพศ และสังกัด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (F = 5.78 และ 11.59 ตามลำดับ) ปรากฏว่า เพศหญิงมีทักษะกระบวนการ

---

[1] นิสิตปริญญาโท สาขาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา

[2] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา

[3] อาจารย์ วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา

[1] M.Sc. student in Educational Administration Program, College of Research Methodology and Cognitive Science. Burapha University

[2] Asst. Prof., College of Research Methodology and Cognitive Science. Burapha University

[3] Lecturer, College of Research Methodology and Cognitive Science. Burapha University

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประเภทบัณฑิตศึกษา จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ 2561

ประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับดีมาก ดีกว่าครูชายซึ่งอยู่ในระดับดี และครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามีทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับดีมาก ดีกว่าครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาซึ่งอยู่ในระดับดี

คำสำคัญ ทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน แบบประเมินทักษะ

Abstract

The purposes of this research were to develop an evaluation form of formative assessment skills and to compare the formative assessment process skill of teachers in Sa Kaeo Province, classified by sex and organization of affiliation. The sample comprised 130 teachers under the Office of Sa Kaeo Primary Education Service Area, and the Office of Sa Kaeo Secondary Education Service Area, in the second semester of the academic year 2016, obtained through multi-stage sampling. The research instrument was a 6-level rating scale assessment form. Two-way MANOVA was employed in the analysis of data.

The results indicated that:

1. The evaluation form of the formative assessment skill had 5 components with 115 items. They were: 1) goal-oriented learning of students, with 17 items; 2) learning feedback, with 18 items; 3) learning evaluation method, with 36 items; 4) pedagogical content knowledge, with 27 items; and 5) learning experiences, with 17 items. They exhibited the item-level CVI of 1.00, and scale-level CVI of 1.00. The discrimination ranged between .215 and .814, and the internal consistency was .938.

2. The comparison of the formative assessment skill, classified by gender and organization of affiliation, revealed that there was a statistically significant difference at the .01 level (F = 5.78 and 11.59 respectively). Female teachers had the process skill at a very good level and it was better than male teachers whose process skill was at a good level. And the teachers under the Office of Sa Kaeo Secondary Education Service Area had better skill than the teachers under the Office of Sa Kaeo Primary Education Service Area.

Keywords: Formative assessment skill, Formative assessment, Skill evaluation form

บทนำ

กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู เป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ครูจะจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดสัมฤทธิ์ผลต่อผู้เรียน จำเป็นที่ครูต้องมีองค์ความรู้ที่ดี และสามารถนำความรู้ไปใช้จัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นอยู่ในชั้นเรียน สอดคล้องกับ สุปรียา ศิริพัฒนกุลขจร (2552: 12) ที่กล่าวถึงการเรียนรู้ในศตวรรษใหม่ว่า คำว่า “Teach Less”และ“Learn More”เปลี่ยนแปลงเป้าหมายจาก“ความรู้ (knowledge) ไปสู่ ทักษะ (skill or practices)” คำว่า “Teacher” เปลี่ยนมาเป็นเพียง “Facilitator” โดยระบุหน้าที่ว่าเป็น “ผู้อำนวยการเรียนรู้ (Coach) หรือผู้ชี้แนะ” จาก “ครู” เป็นหลัก ไปเป็น “นักเรียน” เป็นหลัก วิจารณ์ พานิช (2555: 16-21) กล่าวถึงทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ว่าปัจจุบันการเรียนรู้สาระวิชา (content หรือ subject matter) ควรเป็นการเรียนจากการค้นคว้าเองของนักเรียน โดยครูช่วยแนะนำและช่วยออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนสามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองได้

ในการจัดการเรียนการสอนของครู การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนหนึ่งที่มีความสำคัญเพื่อให้ครูทราบว่าการจัดการเรียนการสอนของตนบรรลุตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังหรือบรรลุตามมาตรฐานหลักสูตรหรือไม่ ครูควรดำเนินการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย ครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย การวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Formative Assessment) เป็นกระบวนการวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับแนวปฏิรูปการศึกษา เป็นลักษณะการประเมินผลระหว่างเรียนที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง (on – going process) บูรณาการอยู่ในกระบวนการเรียนการสอนและเกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอน (Halen, 1998; Black & William, 1998 : 139–148; Bell & Cowie, 1999 : 101–116) แนวคิดพื้นฐานของการประเมินผลระหว่างเรียน คือ ผู้เรียนทุกคนสามารถพัฒนาได้ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเองของผู้เรียน มากกว่าการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน (Harlen, 1998 : 14–16)

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553: 91) กล่าวว่า จากรายงานการวิจัยนำร่องการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พบว่า ครูส่วนใหญ่มีความเข้าใจในเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ถึง น้อย เนื้อหาที่ใช้จัดการเรียนรู้ส่วนใหญ่เป็นเนื้อหาตามหนังสือ/บทเรียนสำเร็จรูป นอกจากนี้ มาเรียม นิลพันธุ์ และคณะ (2558: 26-41) รายงานว่า ครูพยายามวัดและประเมินผลตามสภาพจริง แต่ยังขาดความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการวัดและประเมินผล ครูส่วนหนึ่งยังใช้การวัดและประเมินผลผู้เรียนที่มุ่งเน้นความรู้ความจำหรือความเข้าใจ ละเลยการวัด และประเมินผลขั้นสูง เช่น วัดการวิเคราะห์ สังเคราะห์ หรือการสร้างสรรค์ ไม่สนองตอบหลักการประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน ดังผลจากการติดตามการปฏิรูปการศึกษาในรอบ 6 ปี โดยประเมินจากคุณภาพภายนอกสถานศึกษาทั้งหมด 17,562 แห่งทั่วประเทศ คิดเป็นร้อยละ 49.1 ของโรงเรียนทั้งหมด พบว่า การจัดการเรียนการสอนของครูที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ยังมีคุณภาพอยู่ในระดับร้อยละ 39.2 การจัดกิจกรรมที่กระตุ้นผู้เรียนให้รู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ มีคุณภาพอยู่ระดับ ร้อยละ 13.5 และครูสามารถนำผลการประเมินมาปรับการเรียนเปลี่ยนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพเพียงร้อยละ 21.6 ของสถานศึกษาทั้งหมด (การศึกษา, 2558)

จังหวัดสระแก้วเป็นจังหวัดในภาคตะวันออก ตั้งอยู่บริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา ผู้เรียนมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ เช่น ไทย ลาว กัมพูชา ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปรากฏว่าในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิชาภาษาไทยยังไม่ถึงร้อยละ 50 ผลคะแนนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2555 ลดลงทุกวิชา (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557 : 9) สอดคล้องกับ สำนักทดสอบทางการศึกษา (2558) ที่ปรากฏว่าผลการจัดการศึกษาภายในจังหวัดสระแก้ว โดยใช้สารสนเทศจากผลการประเมินการทดสอบความสามารถพื้นฐานระดับชาติ (NT) ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้านภาษา ด้านคำนวณ และด้านเหตุผล คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2556 - 2558 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 เช่นเดียวกับในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษากระบวนการจัดการเรียนการสอนด้านทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครูผู้สอนในระดับชั้นประถมศึกษาและระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ครูผู้สอน ผู้บริหาร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในการนำผลไปใช้แก้ไข พัฒนา ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแบบประเมินทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครูในจังหวัดสระแก้ว
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครูในจังหวัดสระแก้ว ด้านความรู้เกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน วิธีการประเมินการเรียนรู้ เนื้อหาผนวกวิธีสอน และประสบการณ์เรียนรู้ของผู้เรียน โดยจำแนกตามเพศและสังกัด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดสระแก้ว ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 3,774 คน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559) โดยจำแนกเป็น 2 สังกัด ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 2,987 คน ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 787 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากการจำแนกครูผู้สอนตามสังกัดเป็น 2 สังกัด คือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา แต่ละสังกัดมีโรงเรียนที่อยู่ในเขตรับผิดชอบทั้งสิ้น 9 อำเภอ สุ่มอย่างง่าย (Sample random Sampling) โดยวิธีการจับฉลาก เพื่อคัดเลือกจำนวน 5 อำเภอ คัดเลือกรายชื่อตำบลจาก 5 อำเภอ และคัดเลือกโรงเรียนในแต่ละตำบลได้ 42 โรงเรียนของ

ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีจำนวนครูทั้งสิ้น 766 คน คัดเลือกทุกโรงเรียนจาก 5 อำเภอ จำนวน 13 โรงเรียน ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มีจำนวนครูทั้งสิ้น 787 คน ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยโปรแกรม G*Power โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ .05 อำนาจการทดสอบ (Power of test) ที่ .80 และขนาดอิทธิพลของตัวแปร (Effect Size) ที่ .25 จะต้องใช้กลุ่มตัวอย่างสังกัดละ 58 คน แต่เพื่อให้ครอบคลุมทุกโรงเรียนจึงกำหนดสัดส่วนครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโรงเรียนละ 1-2 คนตามสัดส่วนครูในโรงเรียน รวม 67 คน และครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาโรงเรียนละ 4-5 คนตามสัดส่วนครูในโรงเรียน รวม 63 คน รวมทั้งสิ้น 130 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือเป็นแบบประเมินทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครูในจังหวัดสระแก้ว มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน ได้แก่ เพศ และสังกัด

ตอนที่ 2 องค์ประกอบของเกณฑ์ และเกณฑ์การพิจารณา มีองค์ประกอบที่บ่งชี้ทักษะกระบวนการด้านการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน 5 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน จำนวน 17 ข้อ 2) การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน จำนวน 18 ข้อ 3) วิธีการประเมินการเรียนรู้ จำนวน 36 ข้อ 4) เนื้อหาผนวกวิธีสอน จำนวน 27 ข้อ และ 5) ประสบการณ์เรียนรู้ของผู้เรียน จำนวน 17 ข้อ รวม 115 ข้อ

ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยหาค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity Index: CVI) จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน พิจารณาความสอดคล้อง 4 ระดับ ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหารายข้อคุณภาพไม่ต่ำกว่า .78 และค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาทั้งฉบับไม่ต่ำกว่า .90 เครื่องมือมีค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหารายข้อ (I-CVI) เท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาทั้งฉบับ (S-CVI) เท่ากับ 1.00 ตรวจสอบค่าอำนาจจำแนกโดยใช้โปรแกรม SPSS หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ หรือค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคำถามแต่ละข้อกับคำถามรวมทั้งฉบับ (Corrected Item Total Correlation) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .20 ขึ้นไป เครื่องมือมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .215-.814 และตรวจสอบค่าความเที่ยง (Reliability) แบบความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ใช้เกณฑ์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตั้งแต่ .70 ขึ้นไป เครื่องมือมีค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในทั้งฉบับเท่ากับ .938

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ดำเนินการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่างก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์และเครื่องมือในการวิจัยต่อคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อพิจารณาและตรวจสอบความเหมาะสมก่อนดำเนินการวิจัย

3.2 ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งฉบับกลุ่มทดลองใช้ และฉบับจริง โดยกลุ่มทดลองเป็นครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดสระแก้ว ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

3.3 จัดส่งหนังสือพร้อมแบบประเมินขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละโรงเรียน นัดหมายวันที่จะขอเก็บข้อมูล กำหนดระยะเวลาการเก็บข้อมูล ระหว่าง วันที่ 1-30 พฤศจิกายน 2559 เดินทางไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง จำนวน 150 ชุด

3.4 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบประเมินเพื่อการวิจัย ได้ข้อมูลครบ ร้อยละ 100 ตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนเพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการวิเคราะห์ ประมวลผลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลด้านทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Formative Assessment) เป็นแบบมาตรประมาณค่า 6 ระดับ นำมาแจกแจงความถี่ คำนวณค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายตามเกณฑ์

2. เปรียบเทียบข้อมูลด้านทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Formative Assessment) จำแนกตามเพศ และสังกัด โดยใช้สถิติ Two-Way MANOVA ประกอบด้วยตัวแปรต้น 2 ตัวแปร ได้แก่ เพศ และสังกัด ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน ด้านวิธีการประเมินการเรียนรู้ ด้านเนื้อหาผนวกวิธีสอน และด้านประสบการณ์เรียนรู้ของผู้เรียน

3. วิธีการนำเสนอ ใช้การนำเสนอในรูปแบบสถิติ และตาราง รวมทั้งการสรุปผลการวิเคราะห์

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาแบบประเมินทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครูในจังหวัดสระแก้ว ปรากฏผล ดังนี้

1.1 ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity index: CVI) เท่ากับ 1.0 จำแนกเป็นค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหารายข้อ (item-level CVI) เท่ากับ 1.00 และค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาทั้งฉบับ (scale-level CVI) เท่ากับ 1.00

1.2 ค่าอำนาจจำแนก มีค่าอยู่ระหว่าง .215 - .814

1.3 ค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในอยู่ระหว่าง .884 - .974 และมีค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในทั้งฉบับเท่ากับ .938

1.4 แบบประเมินทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครูในจังหวัดสระแก้ว มีองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ 1) การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน มี 17 ข้อ 2) การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่

ผู้เรียน มี 18 ข้อ 3) วิธีการประเมินการเรียนรู้ มี 36 ข้อ 4) เนื้อหาผนวกวิธีสอน มี 27 ข้อ และ 5) ประสบการณ์เรียนรู้ของผู้เรียน มี 17 ข้อ รวมทั้งสิ้น 115 ข้อ

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครูในจังหวัดสระแก้ว

2.1 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขององค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลค่าเฉลี่ยเลขคณิต

องค์ประกอบ	$\overline{X}$	S.D.	แปลผลค่าเฉลี่ยเลขคณิต
1. การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.55	.55	ระดับดีมาก
2. การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน	3.65	.59	ระดับดีมาก
3. วิธีการประเมินการเรียนรู้	3.58	.55	ระดับดีมาก
4. เนื้อหาผนวกวิธีสอน	3.59	.58	ระดับดีมาก
5. ประสบการณ์เรียนรู้ของผู้เรียน	3.52	.63	ระดับดีมาก
ทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน	**3.58**	**.53**	**ระดับดีมาก**

จากตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏว่า องค์ประกอบ 5 ด้านของทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับดีมาก ($\overline{X}$ = 3.58) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .53 โดยองค์ประกอบทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.52 ถึง 3.65 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง .55 ถึง .63

2.2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครูในจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศและสังกัด แสดงดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครูในจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศและสังกัด

เพศ	สังกัด			
	สพป.		สพม.	
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.
ชาย	3.07	.52	3.76	.46
หญิง	3.53	.52	3.93	.45

จากตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครูในจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศและสังกัด ปรากฏว่า ครูหญิงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา มีทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนดีที่สุด ($\overline{X}$ = 3.93) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .45 รองลงมาคือ ครูชายสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ($\overline{X}$ = 3.76) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .46 ครูหญิงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ($\overline{X}$ = 3.53) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .52 และครูชายสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ($\overline{X}$ = 3.07) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .52 ตามลำดับ

2.3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุ (Multivariate Analysis of Variance: MANOVA) สรุปได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุของทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครูในจังหวัดสระแก้ว ปรากฏว่า ครูชายและครูหญิงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มีทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูหญิงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มีทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนมากที่สุด รองลงมาคือครูชายสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ครูหญิงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และครูชายสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตามลำดับ

ผลการตรวจสอบความแปรปรวนพหุของตัวแปรทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครูในจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศและสังกัด แสดงดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการตรวจสอบความแปรปรวนพหุของทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครูในจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศและสังกัด

แหล่งความแปรปรวน	Wilks' Lambda	*df*	*F*	*p*
เพศ	.81	5	5.78**	.00
สังกัด	.68	5	11.59**	.00
เพศ X สังกัด	.93	5	1.96	.09

***p* < .01

จากตาราง 3 ผลการตรวจสอบความแปรปรวนพหุของทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครูในจังหวัดสระแก้ว องค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน ปรากฏว่า ความแปรปรวนของทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนจำแนกตามเพศ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำแนกตามสังกัดมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจำแนกตาม เพศ **X** สังกัด ไม่แตกต่างกัน โดยค่าของ Wilks' Lambda เท่ากับ .81, .68, และ .93 ตามลำดับ ค่าองศาอิสระเท่ากับ 5 ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ .00, .00, และ .09 ตามลำดับ

สรุปว่า เพศและสังกัดที่ต่างกัน มีทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้ง 5 องค์ประกอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ปฏิสัมพันธ์ของเพศ **X** สังกัด ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุของทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครูในจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศและสังกัด แสดงดังตารางที่ 4 และตารางที่ 5

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุของทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาของครูในจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศ

ทักษะกระบวนการประเมิน	*MS*	*F*	*df*	*p*
1. การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.06	14.88**	1	.00
2. การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน	2.77	8.54**	1	.00
3. วิธีการประเมินการเรียนรู้	1.56	5.38*	1	.02
4. เนื้อหาผนวกวิธีสอน	1.58	4.82*	1	.03
5. ประสบการณ์เรียนรู้ของผู้เรียน	2.27	5.84*	1	.02

**$p < .01$ *$p < .05$

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุของทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครูในจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศ ปรากฏว่า ครูที่มีสถานภาพทางเพศต่างกัน มีทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน และการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านวิธีการประเมินการเรียนรู้ เนื้อหาผนวกวิธีสอน และประสบการณ์เรียนรู้ของผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุของทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครูในจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามสังกัด

ทักษะกระบวนการประเมิน	*MS*	*F*	*df*	*p*
1. การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน	8.94	38.19**	1	.00
2. การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน	7.08	24.35**	1	.00
3. วิธีการประเมินการเรียนรู้	8.93	38.41**	1	.00
4. เนื้อหาผนวกวิธีสอน	8.93	33.00**	1	.00
5. ประสบการณ์เรียนรู้ของผู้เรียน	8.98	26.72**	1	.00

**$p < .01$

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุของทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครูในจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามสังกัด ปรากฏว่า ครูที่มีสถานภาพทางสังกัดต่างกันมีทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้ง 5 ด้าน (การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน, การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน, วิธีการประเมินการเรียนรู้, เนื้อหาผนวกวิธีสอน, ประสบการณ์เรียนรู้ของผู้เรียน) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการพัฒนาแบบประเมินทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครูในจังหวัดสระแก้ว มีค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity index: CVI) เท่ากับ 1.0 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .215 - .814 มีค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในทั้งฉบับเท่ากับ .938 แยกเป็นรายองค์ประกอบมีค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในระหว่าง .884 - .974 โดยแบบประเมินทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครูในจังหวัดสระแก้ว มีองค์ประกอบ 5 ด้าน สอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัย ประกอบด้วย 1) การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน (Goals for Learning with Learners) ลักษณะสำคัญที่บรรยายองค์ประกอบนี้ คือ การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ/กระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การกำหนดหลักฐานการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับ โชติมา หนูพริก (2559) ได้ศึกษาผลของการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินเพื่อการเรียนรู้ ปรากฏว่า ผู้เรียนทราบเป้าหมายการเรียนรู้ ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และแนวคิดของ Cerbin & Kopp (2006 : 250-257) ที่กล่าวว่า เป้าหมายการเรียนรู้เป็นหัวใจสำคัญของบทเรียนและเป็น "เหตุผล" ในการสอนและการสังเกต เป้าหมายการเรียนรู้ควรระบุไว้ในแง่ของสิ่งที่นักเรียนจะเข้าใจและสามารถทำตามบทเรียนได้ 2) การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน (Providing Feedback) ลักษณะสำคัญที่บรรยายองค์ประกอบนี้ คือ กลยุทธ์การให้ข้อมูลย้อนกลับผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Tsai & Lin (2015 : 259-269) พบว่า ระบบการเรียนรู้ออนไลน์รูปแบบที่มีการให้คำแนะนำข้อมูลย้อนกลับเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ได้ดีกว่ารูปแบบที่ไม่มีข้อมูลย้อนกลับ Hattie & Temperly (2007 : 81-112) พบว่า การประเมินในชั้นเรียนที่มีการให้ข้อมูลย้อนกลับจากผลการประเมิน เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น เชิดศักดิ์ ไอรมณีรัตน์ (2552 : 1-3) พบว่าการให้ข้อมูลย้อนกลับเป็นทักษะการสอนที่สำคัญจะทำให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาปรับปรุงตนของผู้เรียนได้มาก 3) วิธีการประเมินการเรียนรู้ (Assessment for Learners) ลักษณะสำคัญที่บรรยายองค์ประกอบนี้ คือการบูรณาการการประเมินการเรียนรู้ในระหว่างจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง การนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาการเรียนการสอน การกำหนดแนวทางการวัดและประเมินระหว่างจัดกิจกรรมครอบคลุมเป้าหมายการเรียนรู้ และหลากหลาย การกำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพหลักฐานการเรียนรู้ (Scoring Rubrics) สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จริยาพร สังขรัตน์ และคณะ (2555 : 6) พบว่า ครูดีเด่นวัดและประเมินผลโดยใช้วิธีที่หลากหลาย การประเมินผลครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย คอดารียะห์ เสกเมธี และคณะ (2551 : 98-102) พบว่า ครูรางวัลพระราชทานใช้วิธีการวัดและประเมินผลนักเรียนอย่างหลากหลาย และเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน 4) เนื้อหาผนวกวิธีสอน (Pedagogical Content) ตัวแปรสำคัญที่บรรยายองค์ประกอบนี้ คือ ความพร้อมในด้านความรู้ความสามารถในเนื้อหาที่สอน การใช้การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ความสามารถในการใช้เทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอน เน้นพัฒนาทักษะการคิด สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ คอดารียะห์ เสกเมธี และคณะ (2551 : 98-102) พบว่า ครูรางวัลพระราชทานมีความรอบรู้ในเนื้อหาที่สอน

มีการวางแผนและเตรียมการสอนล่วงหน้า จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายเพื่อเร้าความสนใจของนักเรียน จริยาพร สังขรัตน์ และคณะ (2555 : 6) พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูดีเด่นจะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเน้นกระบวนการพัฒนาผู้เรียนให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น โดยใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย 5) ประสบการณ์เรียนรู้ของผู้เรียน (Learning Experience of Learners) ลักษณะสำคัญที่บรรยายองค์ประกอบนี้คือ การให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ การตรวจสอบความรู้ของผู้เรียนเพื่อจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Shambaugh & Magliaro (1997 : 24) พบว่า การวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนเป็นการจัดหาสิ่งที่จะช่วยให้นักออกแบบการเรียนการสอนสร้างสิ่งที่เป็นไปได้เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน สมจิต จันทร์ฉาย (2557: 7) พบว่า การศึกษาความต้องการของผู้เรียนและปัญหาการเรียนการสอนเป็นการแสวงหาแนวทางที่จะช่วยแก้ปัญหาการเรียนการสอน

ผลการเปรียบเทียบทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครูในจังหวัดสระแก้ว โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุ เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ว่า ครูในจังหวัดสระแก้วแยกตามเพศและสังกัดต่างกัน มีทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนแตกต่างกัน ปรากฏว่า ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมุติฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูหญิงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มีทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนมากที่สุด รองลงมาคือ ครูชายสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ครูหญิงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และครูชายสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตามลำดับ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ยุทธชัย ศรบุญลา และคณะ (2558: 48-56) พบว่า สมรรถนะประจำสายงานด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม ค่าเฉลี่ยของครูหญิง ($\overline{X}$ = 3.91) สูงกว่าครูชาย ($\overline{X}$ = 3.79) ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ค่าเฉลี่ยของครูหญิง ($\overline{X}$ = 3.78) สูงกว่าครูชาย ($\overline{X}$ = 3.67) สมรรถนะด้านภาวะผู้นำครู และด้านการพัฒนาผู้เรียน ครูชายมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูหญิง แต่สมรรถนะประจำสายงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฐิติพงษ์ ตรีศร (2552 : 107) พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านการออกแบบการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยของครูหญิง ($\overline{X}$ = 4.14) สูงกว่าครูชาย ($\overline{X}$ = 4.07) ด้านการพัฒนาการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยของครูหญิง ($\overline{X}$ = 4.27) สูงกว่าครูชาย ($\overline{X}$ = 4.26) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ค่าเฉลี่ยของครูหญิง ($\overline{X}$ = 4.31) สูงกว่าค่าเฉลี่ยครูชาย ($\overline{X}$ = 4.24) แต่โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครูที่มีสังกัดต่างกัน แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กัลยานี กาซอ และคณะ (2555 : 120) พบว่า ผลการประเมินด้านความรู้วิชาชีพของครูระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 3 มีตัวบ่งชี้ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ คือทักษะการออกแบบการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน ขจิตรารัตน์ แสนรัมย์ และสงวน ทรงวิวัฒน์ (2555: 137-141) พบว่า การบริหารงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ใช้การวัดและประเมินผลแบบเดิม ๆ ไม่หลากหลาย สอดคล้องกับ สนธิ สถาพร และดวงใจ ชนะสิทธิ์ (2559: 362-377)

ศึกษาประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน อยู่ในระดับ มาก ($\overline{X}$ = 4.19, S.D. = .56)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิเคราะห์ทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครูในจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศ ปรากฏว่าครูชายควรได้รับการส่งเสริม พัฒนากระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน และด้านการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนมากที่สุด และครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาควรได้รับการส่งเสริม พัฒนากระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน และด้านประสบการณ์เรียนรู้ของผู้เรียนมากที่สุด เพื่อพัฒนางานการจัดการเรียนการสอนด้านการวัดและประเมินผลให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

1.2 สถานศึกษาสามารถนำแบบประเมินทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครูในจังหวัดสระแก้ว ไปใช้ประเมินครูในสถานศึกษา เพื่อทราบจุดที่ควรพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง เป็นการส่งเสริมครูให้พัฒนาการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Formative Assessment) ของตนเองอย่างสม่ำเสมอ

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการผลิตครู สามารถนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้เพื่อการวางแผน กำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพครูด้านทักษะการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและส่งเสริม พัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครูจำแนกเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ เช่น ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี หรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เพื่อส่งเสริม พัฒนาครูด้านการวัดและประเมินผลได้ตรงตามสภาพปัญหา

2.2 ควรมีการศึกษาทักษะกระบวนการวัดและประเมินผลด้านอื่น ๆ เช่น การประเมินก่อนเรียนเพื่อทราบพื้นฐานของผู้เรียน การประเมินหลังเรียนเพื่อตัดสินผลการเรียน หรือทักษะกระบวนการประเมินแบบต่าง ๆ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เช่น อายุราชการ วิทยฐานะ

2.3 ควรมีการศึกษาทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครูด้วยวิธีการวิจัยแบบผสานวิธี (Mixed Method Research) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและบรรยายคุณลักษณะของทักษะกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *ระบบสารสนเทศเพื่อบริหารการศึกษา.* [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://data.bopp-obec.info/emis [สืบค้นเมื่อ วันที่ 26 พฤษภาคม 2558].

กัลยานี กาซอ, เรวดี กระโหมวงศ์ และสุเทพ สันติวรานนท์. (2556). การประเมินผลการปฏิบัติงานของครูระดับประถมศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3. *วารสาร AL-NUR บัณฑิตวิทยาลัย*. มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา. 7(13).

การศึกษา. (2558). *แนวทางการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมและค่านิยมทางสังคมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน นิสิต*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://www.commonsenseforpubliceducation.org/13/51/ [สืบค้นเมื่อ วันที่ 26 พฤษภาคม 2559].

ขจิตรารัตน์ แสนรัมย์ และสงวน ทรงวิวัฒน์. (2555). *สภาพการบริหารงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

คอดารียะห์ เสกเมธี, ชิดชนก เชิงเชาว์, และณัฐวิทย์ พจนตันติ. (2551). การศึกษาเทคนิคการจัดการเรียนการสอนของครู: กรณีศึกษา ครูที่ได้รับรางวัลพระราชทานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.*

จริยาพร สังขรัตน์, พงศ์ประพันธ์ พงษ์โสภณ, และสมบุญ เตชะภิญญาวัฒน์. (2555). *เส้นทางการเป็นครูวิทยาศาสตร์ดีเด่นระดับประถมศึกษา: กรณีศึกษาสำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย*, กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สำนักหอสมุด.

เชิดศักดิ์ ไอรมณีรัตน์. (2552). การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Providing feedback). *แหล่งข้อมูลด้านแพทยศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.* [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://teachingresources.psu.ac.th/other_articles.php.pdf [สืบค้นเมื่อ วันที่ 21 มิถุนายน 2559]

ฐิติพงษ์ ตรีศร. *(2552). สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.

มาเรียม นิลพันธ์, ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม, ศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย และอุบลวรรณ ส่งเสริม. (2558). การประเมินผลการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตร. *วารสารศิลปากรศึกษาศาสตร์วิจัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.* 7(1): 26-41.

ยุทธชัย ศรบุญลา, พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร และจตุพร เหลืองอุบล. (2558). การเปรียบเทียบสมรรถนะประจำสายงานของครู ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.* 9(1): 48-56.

วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21.* พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.

สนธิ สถาพร และดวงใจ ชนะสิทธิ์. (2559). การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9. *วารสารศิลปากรศึกษาศาสตร์วิจัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.* 8(1): 362-377.

สมจิต จันทร์ฉาย. (2557). *การออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอน.* คณะครุศาสตร์. มหาวิทยาลัยนครปฐม.

สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2560) *รายงานผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ ปีการศึกษา 2558 : บทสรุปและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย.* พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). *นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557*. กลุ่มวิจัยและพัฒนานโยบาย กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). *แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.* พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

Black, P., & Wiliam, D. (1998). Assessment and classroom learning. *Assessment in Education Principles, Policy & Practice*. 5(1): 7–75.

Bell, B., & Cowie, B. (1999). Formative assessment and science education. *London: Kluwer Academic Publishers.*

Cerbin, W., & Kopp, B. (2006). Lesson Study as a Model for Building Pedagogical Knowledge and Improving Teaching. *International journal of teaching and learning in higher education*. 18(3): 250-257.

Hatti, J. & Temperly, N. (2007). The power of feedback. *Review of Educational Research*. 77(1): 81-112.

Harlen, W. (1998). *Classroom assessment a dimension of purpose and procedures*, Paper presented at the Annual Conference of the New Zealand Association For Research in Education. Dunedin: New Zealand.

Shambaugh, R. N. & Magliaro, S. L. (1997). *Mastering the possibilities*. Massachusetts: Allyn and Bacon.

Tsai, F. H., Tsai, C. C., & Lin, K. Y. (2015). The evaluation of different gaming modes and feedback types on game-based formative assessment in an online learning environment. *Computers & Education*. 81: 259-269.